

DİNİMİZDE KARDEŞLİK VE MUHABBETİN ÖNEMİ

Vesaire, vesaire...

Onları severek yapıyor, canı istiyor. Şeytan kışkırtıyor, nefis arzu ediyor; yapıyor. Yapınca da cehenneme kadar yolu var; cehenneme düşer.

a. Cenneti Kazanmak İçin Fedakarlık Lazım

Bu konuyu daha teferruatlı anlatan başka hadîs-i şerîfler de var.

Allahu Teâlâ hazretleri cenneti yarattığı zaman, hadîs-i şerîflerde bildirildiğine göre Cebrail *aleyhisselam*'a demiş ki;

“Yâ Cebrail! Cennet diye bir yer yarattım. Falanca yerde, git, bir bak bakalım.”

Cebrail *aleyhisselam* gitmiş, bakmış ki gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, her türlü nimetin ve güzel şeylerin olduğu şahaneye, güzel bir yer. Gelmiş.

“Gördün mü?”

“Gördüm.”

“Nasıl buldun?”

“Çok güzel yâ Rabbi! Kulların bu cennetin bir haberini alırlar, bir duyarlarsa ne yaparlarsa yaparlar ille buraya gelirler. Burayı kazanmak için her türlü çareye başvurur, her türlü fedakârlığı yaparlar.” demiş.

Onun üzerine Allahu Teâlâ hazretleri cennetin etrafını nefse hoş gelmeyen şeylerle çevirmiş. Ondan sonra Cebrail *aleyhisselam*'a;

“Git, bir daha bak. Cennetin etrafını biraz kamufle ettim, çevirdim.” diye söyleyince bakmış ki keyifli, zevkli, nimetler, eğlenceler vesaireler yok. Aksine sıkıntı, üzüntü vesaire var. Onları yapacak ki cennete gidecek.

“Eyvah, yâ Rabbi! Sanırım ki bu meşakkatli şeyleri göze alıp da kimse yapamaz. Yapıp da cennete gelemez.”

Aynı şekilde;

“Cehenneme git, bak.” diye söylemiş.

Korkunç bir yer!

“Nasıl bir yer?”

“Çok korkunç yâ Rabbi! Bunun ne kadar müthiş bir yer olduğunu insanlar duydu mu buraya düşmemek için her türlü gûnahtan ellerini eteklerini çekerler, cehenneme düşmezler.”

Onun üzerine Cenâb-ı Hak cehennemin etrafını keyifli, zevkli şeylerle donatmış, süslettirmiş.

“Git, bir daha bak.” buyurmuş.

Bakmış ki herkesin ağzının suyunun akacağı, keyifli, zevkli şeyler tuzak olarak var.

Demiş ki;

“Yâ Rabbi! Korkarım ki kullarının hepsi bu zevkli, keyifli şeylere aldanıp cehenneme düşer.”

İşin mahiyeti bu! Cenneti kazanmak için fedakârlık, çalışmak, akıl, mantık, dişini sıkmak, sabır ve Allah’ın emrettiği şeyler zor da olsa yapmak, yasakladığı şeyler keyifli de olsa uzak durmak lazım.

İnsanın cehenneme düşmemek için de nefsine hâkim olması, şeytana uymaması,

sabretmesi, kendisini haramlardan, canı istese bile, geri çekmesi lazım.

Allah yardımcınız olsun.

b. Benim Rızam İçin Birbirlerini Sevenlere

İkinci hadîs-i şerîf:

حَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَحَابِّينَ فِيَّ وَحَقَّتْ مَحَبَّتِي
لِلْمُتَصَافِينَ فِيَّ وَحَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَبَاذِلِينَ فِيَّ.

Hakkat mehabbetî li'l-mütehâbbîne fiyye ve hakkat mehabbetî li'l-mütesâfîne fiyye ve hakkat mehabbetî li'l-mütebâzilîne fiyye.

Übade İbni's-Sâmit *radiyallahu anh'*ten Beyhakî rivayet etmiş ki Peygamber Efendimiz hadîs-i kudsîde Cenâb-ı Hakk'ın şöyle buyurduğunu bize bildiriyor;

Hakkat mehabbetî li'l-mütehâbbîne fiyye. “Benim rızam için birbirleriyle ahbap olup muhabbet eyleyenlere benim sevgim hak olur.”

Yani, “Ben onları severim.” İki müs-lüman birbirini Allah rızası için kardeş etmiş,

sevmiş; muhabbet ve dostluk yapıyorsa...
“Benim rızamı kazanmak için, benim uğrum-
da birbirleriyle muhabbet edenlere benim
muhabbetim hak olur. Muhakkak ben onları
severim. Muhabbetim vacib olur, tahakkuk
eder, muhakkak olur.”

*Ve hakkat mehabbetî li'l-mütesâfîne
fiyye.* “Birbirlerine sâfiyâne, hâlisâne mua-
mele edenlere de benim muhabbetim hak
olur.”

Sâfî hareket ediyor, herhalde “iç-
ten”... *F* şeddesiz olacak, *mütesâfîne...*
*Safâ'*dan geliyor, ihlâs mânasına...

“Birbirlerine ihlâsla, katıksız bir duy-
guyla, temiz bir arkadaşlık ile davrananlara
benim sevgim hak olur.” Yani, “Ben severim,
onlardan razı olurum.” demek...

*Ve hakkat mehabbetî li'l-
mütebâzilîne fiyye.* “Ve birbirlerine benim
için ikramda bulunan, bezleden, hediyeler
veren, imkânlarını sunan, saçan mü'minlere
benim sevgim hak olur.”

Yani cömert olacak, kardeşinden bir şeyi esirgemeyecek, müslümanlara bol bol ikramlar saçacak; Allah onu da seviyor.

Birbirlerini sevenleri, birbirlerine ihlâslı, samimi hareket edenleri, ikram edenleri seviyor. Burada muhakkak seveceğini bildiriyor, “Sevgime mutlaka ererler.” diye bildiriyor.

c. Mallarınızı Koruyun, Ama Neyle?

Üçüncü hadîs-i şerîf:

حَصِّنُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَاةِ، وَدَاوُوا مَرْضَاكُمْ
بِالصَّدَقَةِ، وَأَعِدُّوا لِلْبَلَاءِ الدُّعَاءَ.

Hassınû emvâleküm bi'z-zekâti ve dâvû merdâküm bi's-sadakati ve eiddû li'l-belâi'd-duâe.

İbni Mesud *radıyallahu anh*'ten, Taberânî, Hatib-i Bağdadî, Beyhakî ve diğer kaynaklar rivayet etmiş.

Efendimiz ilginç bir tavsiyede bulunuyor. Geçen haftalardaki derslerde de buna benzer mânaya sahip olan bir hadîs-i şerîf geçmişti.

Hassınû emvâleküm. “Mallarınızı kale içine, korumaya alın. Mallarınızı koruyun.”

Neyle?

Bi’z-zekâti. “Zekât vererek.”

Malının zekâtını verdi mi Allah onun malını korur.

Hatta anlatmıştım, Kapalıçarşı’da ihvanımızdan birisinin dükkânının yanına kadar yangın gelmişti de yanmamıştı. Ona söylemişler;

“Kapalıçarşı’da yangın oluyor. Sizin dükkânın olduğu yerler yanıyormuş.”

“Rabbim bilir. Ben malımın zekâtını verdim. Yine de bir kusurum varsa, yakarsa yakar; Rabbim bilir.” demiş.

Mübarek çok ihlâslı bir kimseydi. Yangın geliyor geliyor, yakıyor yakıyor; onun dükkânı tertemiz. Tahta perde kapatıyorlar da içeride inşaat oluyor ya öyle tamir duvarını tam onun dükkânının bittiği yerden kapatırlar. Öbür tarafı yandı, o yanmadı.

Yalan söylemez, yanlış iş yapmaz. Çeşitli kadın, erkek, çocuk terlikleri yapar. Bir

tarafından çalışır, çalışıp bitirdiklerini çiviye asar, gelene satar... Bir taraftan çalışır, bir taraftan diliyle zikir... Birisi geldiği zaman yüzüne bakmaz.

“Bu kaçta ustam?”

“Şu kadara...”

Beğenirse alır. Fazla methetmez. Namaz vakti geldi mi dışarıdaki eşyaları içeriye alır, kapıyı *Bismillahirrahmanirrahim* diye kilitler.

Müşteri gelse?

“Namazdan sonra...”

Ezan okunur, “Sünnete kadar yetişirim...”; öyle şey yok. “Trak” kilidi kapatır; namazdan sonra...

“Ustam ne olur! Vapuru kaçıracağım. Şunu ver de ben gideyim.”

“Namazdan sonra...”

Sokağından çıkıp yürüdü mü bir namazgâh, mescit vardı. Orada cemaatle namazını kılar. Kırk vakit cemaatle namaz kılana cennet vacib oluyor. Orada bütün ömrünü

cemaatle kılarak... Mübarek hiç cemaatsiz namaz kılmadı ki... Ama yangın geliyor, yakamıyor.

Sen vazifeni yaparsan Allah korur.

“Mallarınızı zekât vererek kale içine, korumaya alın.” Kale içine alınmış gibi korunur.

İkincisi;

Ve dâvû merdâküm bi’s-sadakati.

“Hastalarınızı da sadaka vererek tedavi edin.”

Allah Allah! Sadaka ilaç değil ki...

Olsun! Sen burada sadakayı verir, fakiri sevindirirsin; Cenâb-ı Hak da hastanın şifasını verir. Allah Allah! Doktorlar da şaşışır;

“Ne yaptınız buna? Bu niye iyi oldu? Bunun vaziyeti çok fena idi. Biz bunun bacağını kesecektik. Bunda ümitsiz bir durum görünüyordu.”

Sen bu işi anlamazsın; sadaka verince geçiyor.

Dâvû merdâküm bi's-sadakati. Peygamber Efendimiz, “Sadaka vererek hastalarınızı tedavi edin.” diyor.

Sonra?

Ve eiddû li'l-belâi'd-duâe. “Gelecek olan belalara karşı da duayı kalkan olarak hazırlayın.”

Çünkü dua gelecek belayı durdurur. Gelmiş belayı kaldırır, defeder; geleceği de durdurur. Dua gelmiş de geleceği durdurmaya da fayda verir. O kadar önemli bir şeydir, o kadar tesirlidir. Cenâb-ı Hak, dua eden kula istediğini ihsan ediyor.

Bu vaazı dinleyenlerin içinden bazı insanların hatırından, “Hocam! Ben dua ettim de olmadı.” diye geçebilir. Onlara cevap şu:

Bir insan haram lokma yedi mi, kırk gün Allah namazını kabul etmiyor. Bitti! Harama bulaştı mı, gidiyor. Ceza!.. Yani telefonun düğmesine basıyorsun, çalışmıyor; bitti. Cihaz var ama iş görmüyor; onun gibi oluyor.

Haram yemeyecek. Haram yemedi mi duası kabul olur.

Sahâbe-i kirâmdan öyle mübarekler vardı ki kime ne dua etse anında [olurdu]. Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*'in annesi müşrike idi. O da üzülürdü. Ebû Hüreyre camiye gittikçe, Peygamber Efendimiz'in yanına gittikçe anası ileri geri konuşurdu. Bir keresinde Peygamber Efendimiz'e geliyor;

“Annem maalesef müşrike; daha iman etmiş değil. Yâ Resûlallah! Hidayeti için dua etmeniz.” diyor.

Peygamber Efendimiz dua ediyor. Eve gidiyor, annesi gülererek karşılıyor. İmana gelmiş. Camiye giderken aleyhinde konuşa konuşa uğurladığı oğlu Ebû Hüreyre'yi mü'min olarak güle güle karşılıyor. Resûlullah Efendimiz'in duası öyle!

Tabii Resûlullah, peygamber; onun duası öyle. Öteki iyi mü'minlerin de duası kabul olur. Kabul olmamanın bir sebebi haram lokma yemekmiş. Peygamber Efendimiz başka hadîsi şerîflerde diyor ki;

“Kul elini açar ve ‘yâ Rabbi yâ Rabbi yâ Rabbi’ diye dua eder. Allah onun duasını nasıl kabul etsin; yediği haram, giydiği haram.”

Haram olunca olmuyor. Onun için evliyâullah büyüklerimiz kesin olarak söylemişler; “Aman evladım! Helal lokma yemeye dikkat et.”

Dervişliğin temeli nedir? Tesbih mi, sarık mı, cübbe mi, külah mı? Dervişliğin aslı nedir?

Dervişliğin temeli helal lokma yemektir. Helal lokma yedin mi işler iyi gider. Haram yedin mi duan, ibadetin kabul olmaz. Onun için var gücümüzle dikkatimizi helal lokma yemeye toplayacağız. Lokmamızın helal olmasına gayret edeceğiz. Haramlardan şiddetle korunacağız.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

17 Recep 1421 / 16.10.2000

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

